

tur. **N**ec fecit primo suo malum. Proximum: omnem hominem accipi oportere: non tamen est. Et opprobrium non accepit aduersus primum suum. Id est non libenter aut temere credidit criminatori. **Ad nihilum deductus est in conspectu eius malignus.** Ita perfectio est: ut nihil in homine valeat malignum: et ut si sit in conspectu eius: id est certissime nouerit malignum non esse: nisi cum animus a specie sui creatoris eterna et incommutabili: ad creature speciem auertatur: que de nihilo facta est. **Timeas autem dominum glorificat.** Vtique ipse dominus. Initium autem sapientie timor domini. Sicut ergo illa superiora pertinet ad perfectos: ita ea que nunc dicitur est: pertinet ad incipientes. **Qui iuratur primo suo et non decipit: qui pecuniam suam non dedit ad usuram: et munera super innocentes non accepit.** Ita non sunt magna. Sed qui nec ista potest: minus potest loqui veritatem in corde suo: Et non dolui agere in lingua sua: sed ut est in corde verum: ita perfere et habere in ore: est: est: non: non: Et non facere primo suo malum: id est nulli homini: Et opprobrium non accipe aduersus primum suum: Que sunt perfectorum: in quorum conspectu ad nihilum deductus est malignus. **Tamen etiam ista mira ita concludit: Qui facit hec: non commouebitur in eternum.** Id est pueniet ad illa maiora: in quibus est magna et incussa stabilitas. Nam et ipsa tempora non sine causa fortasse sic variata sunt: ut in superiore conclusio preteriti temporis poneretur: in hac autem futurum. Nam ibi dictum est: **Ad nihilum deductus est in conspectu eius malignus.** **Hic autem: non commouebitur in eternum.**

Explicit Tractatus de ps. XIII

Incipit Tractatus de ps. XV.

Tituli inscriptio ipsi David.

Rex noster in hoc psalmo loquitur ex persona susceptionis humane: de quo titulus regalis tempore passionis inscriptus emicuit: **Dicit autem hec:**

Conserva me domine quoniam in te speraui: dixi domino deus meus es tu: quoniam bonorum meorum non eges. Quoniam bonis meis non expectas tu fieri beatus. Sanctis que sunt in terra eius: Sanctis que in terra viventium spem suam posuerunt: ciuibus hierusalem celestis: quorum puerfatio spiritualis per anchoram spei in illa patria figitur: que recte dei terra nominatur: quis adhuc et in his terris carnis sentit. **Adificauit omnes voluntates meas in illis.** His ergo san-

ctis miras feci omnes voluntates meas in profectu eorum: quo sensisti quid eis profuerit: et humanitas mee diuinitas: ut moreretur: et diuinitas humanitatis: ut resurgeret. **Multiplicate sunt infirmitates eorum: non ad perniciem: sed ut medicum desideraret.** Post ea accelerauerunt. Itaque post multiplicatas infirmitates: accelerauerunt ut sanarentur. **Non congregabo conuenticula eorum de sanguinibus:** Erunt enim conuenticula eorum non carnalia: nec de sanguinibus pecorum precipiat: congregabo eos. **Nec memor ero nominum illorum in labia mea.** Sed spirituali mutatione obliuiscantur quid fuerint: **Nec a me iam vel peccatores: vel inimici: vel homines: sed iusti: et fratres mei: et filii dei vocabuntur per pacem meam.** **Domine per hereditatis mee:** Possidebunt enim mecum hereditatem ipsam deum. **Eligant sibi alij partes quas fruantur frenas et tripales: portio sanctorum domine est.** **Et calicis mei:** Bibant alij mortiferas voluptates: portio calicis mei domine est. **Quod dico mei: adiungo ecclesiam:** Quia ubi caput: ibi et corpus. Nam in hereditatem congregabo conuenticula eorum: et per calicis ebrietatem obliuiscantur nomina vetera eorum. **Tu es que restitues mihi hereditatem meam.** Ut nota sit et his quos libero: claritas qua eras apud te priusquam mundus fieret. **Non enim restitues mihi quod non amisi: sed restitues his que amiserunt eius claritatis noticiam:** In quibus quia ego sum: mihi restitues. **Funes ceciderunt mihi in periculis:** Limites possessiones mee in tua claritate tantum sorte ceciderunt: velut possessio sacerdotum et leuitarum deus est. **Etenim hereditas mea perclara est mihi.** Etenim hereditas mea perclara est: non omnibus: sed videtibus. **In quibus quia ego sum: mihi est.** **Benedicam dominum qui mihi tribuit intellectum:** Quo ista hereditas videri et possideri potest. **Insuper autem et usque ad noctem temedauerunt me renes mei.** Super intellectum autem usque ad mortem erudiuit me inferior pars mea: carnis assumptio: ut experiret tenebras mortalitatis: quod ille intellectus non habet. **Prouidebam dominum in conspectu meo semper:** Sed veniens in ea que transierunt: non abstuli oculum ab eo que semper manet: sed prouidebam: ut in eum post temporalia pacta recurrerem. **Quoniam a dextris est mihi ne commouear.** Quoniam fauet mihi: ut stabilis in eo permaneam. **Propter hoc iocundatum est cor meum et exultauit lingua mea.**

Alia lra.
i. i. crepuerit.

Alia lra.
i. i. letat.

Propter h̄ et in cogitationib⁹ meis locūdi-
tas: et in verbis exultatio. **I**n super et caro
mea requiescet in spe. **I**n super et caro mea
nō deficiet in interitū: s̄ in spe resurrectio-
nis obdormiet. **Q**uoniam nō dereli-
ques aīam meā in inferno. **Q**uoniam neq̄
aīam meā inferis possidēdā dabis. **N**e-
q̄ dabis sc̄m tuū videre corrupti-
one. **N**e q̄ sanctificatus corp⁹ p qd̄ et alij
sanctificādi sūt: corrupti patieris. **N**o-
tas mihi fecisti vias vite: **N**otas fe-
cisti p me hūilitatē vias: vt ad vitā redirēt
hoīes: vñ p supbiā ceciderāt. **I**n q̄b⁹ quia
ego sū: notas mihi fecisti. **A**d implebis
me leticia cū vultu tuo: **A**d implebis
eos leticia: vt nō vltra q̄rāt aliqd̄: cū facie
ad faciē te viderint. **I**n q̄b⁹ qz ego suz: me
adimpleb. **D**electatio i dextera tua
vsq̄ in fine. **D**electatio est i fauore et in
ppiciatōe tua in h⁹ vite itinere: pducens
vsq̄ ad finē gl̄ie cōspectus tui.

Explicit Tractat⁹ de ps. xv.

Incipit Tractatus de ps. xvi

Oratio ipsi David.

Hec ē psone dñi tribuēda: adiūcta ec-
clesia que corp⁹ eius est.

Audi de⁹ iusticiā meā: in-
tēde de p̄cationi mee. **A**u-
rib⁹ p̄cipe oratione meā: nō
in labijs dolosis. **N**ō ad te i labijs do-
losis pcedentē. **A** vultu tuo iudici-
um meū pdeat: **E**x illūinatōe noticie
tue verū iudicē. **A**ut certe nō i labijs dolo-
sis: a vultu tuo iudiciū meū pdeat: vt scili-
cet non proferam iudicans aliud q̄ in te
intelligo. **O**culi mei videant equi-
tatem. **O**culi mei videant equitatē: cor-
dis vti⁹ oculi. **P**robasti cor meū et
visitasti nocte: **Q**uia ipm cor meū visi-
tatōe tribulatiōis pbatū est. **A**gne me
examiaſti: et nō ē inēta i me iūqtas.
Nō aut nox tātū: qz pturbare assolet: s̄ eti-
am ignis qz vut: vocāda ē ipa tribulatio: q̄
examiat⁹: iust⁹ iuēt⁹ sū. **E**t non loq̄
os meū opa hoīm: **E**t aliud nō pce-
dat ex ore meo: q̄ id qd̄ ptinet ad gl̄iam et
laudē tuā: nō ad opa hoīm: q̄ faciunt p̄ter
volūtātē tuā. **P**ropter v̄ba labiorū
tuorū. **P**ropt v̄ba pacis tue vñ p̄phetarū
tuorū. **E**go custodiui vias duras.
Ego custodiui vias laboriosas: mortalitatē
hūane atq̄ passiōis. **A**d p̄ficiēdos
gress⁹ meos: i semit⁹ tuis: **E**t p̄fice-
ret caritas eccl̄ie i iunenb⁹ angustia: q̄b⁹ ve-

nif ad requiē tuā. **E**t nō moueant ve-
stigia mea. **E**t nō moueant signa itine-
ris mei: q̄ tāq̄ vestigia sacramētū et sc̄pturā
ap̄licā imp̄ssa sūt: q̄ intueāt et obſuēt q̄ me
seq̄ volūt. **A**ut certe vt etiā stabiliter i eter-
nitate pmanēa: postea q̄ pegi vias duras:
et in angustijs semitay tuay gressus p̄feci.
Ego clamaui qm̄ exaudisti me
deus: **E**go libera et valida intētiōe p̄ces
ad te direxi: qm̄ vt h̄ac h̄re possem: exaudi-
sti me infirm⁹ orātē. **I**nclina aurē tuā
mihi: et exaudi verba mea. **N**ō dese-
rat exauditiō tua hūilitatē meā. **A**d i-
fica misericordias tuas. **N**ō vileſcāt
misericordie tue: ne min⁹ ament. **Q**ui sal-
uos fac sperātes i te. **R**esisteti
b⁹ dextere tue. **R**esistētib⁹ fanorū: q̄ mi-
hi faues. **C**ustodi me dñe vt pupillā
oculi. **C**ustodi me vt pupillā oculi: q̄ appa-
ret ppua et exigua: p eā tñ dirigis acies lu-
mis: q̄ lux et tenebre dijudicant: sic p ch̄risti
humanitatē diuinitas iudicij: discernēs i-
ter iustos et p̄ctōres. **I**n tegm̄ie alay
tuarū p̄tege me: **I**n munimēto caritatē
et misericordie tue p̄teges me. **A** facie im-
piorū q̄ me afflixerūt. **I**nimici mei
aīam meā circūdedērūt: adipe suū
cōcluserūt: **L**eticia sua pingui coop̄ti sūt:
postea q̄ cupiditas eorū de scelere satiata
est. **O**s eorū locutū est supbiā. **E**t p-
pterea os eorū locutū est supbiay: dicēdo:
Que rex iudeorū: et ceta talia. **P**roijci-
entes me nūc circūdedērūt me: **P**ro-
ijciētes me extra ciuitatē: nūc circūdedērūt
me in cruce. **O**culos suos statuerunt
declinare in terrā. **I**ntētionem cordis
sui statuerūt declinare in ista frena: putan-
tes magnū malū p̄peti eū q̄ occidebat: et se
nullū: q̄ occidebat. **S**usceperūt me
sicut leo par⁹ ad p̄dā: **S**usceperūt me:
sic ille aduersari⁹ circūiens: q̄rēs quē deuo-
ret. **E**t sicut catul⁹ leonis habitās i
toccultis. **E**t sic catul⁹ ei⁹: p̄pls cui dictū
est: **E**los ex patre diabolo est: cogitās de
insidijs quib⁹ iustū circūueniret et p̄deret.
Exurge dñe p̄ueni eos et subuer-
te eos: **E**xurge dñe: quē dormire arbitra-
tur: et iūqtates hoīm nō curare. **A**n excecēt
malicia sua: vt factū eorū vidicta p̄ueniat:
et ita s̄buerte eos. **E**rue aīam meā ab
imp̄ijs. **E**rue aīam meā resuscitādo me
a morte: que mihi ab imp̄ijs irrogata est.
Frameā tuā ab inimicis man⁹ tue.
Anima enī mea framea tua est: quā assum-

Alia lra.
delectatōes

Alia lra.
Sub ymbra

Alia lra.
t̄ abditis.

Alia lra.
t̄ supplata.

Alia lra.
t̄ Eripe.

Alia lra.
t̄ p̄fice.